

[Niels Anker Koføed]

Men så kommer dette chok. Hvad skal vi så gøre, og hvad gør man, når der opstår en krise? Så reagerer vi på den måde, at staten skal gribe ind, for når vi har kriser og skal rationere, er det klart, at man ønsker central styring, og det fik vi så.

Vi har nu haft central styring af vores energi i mere end 10 år. Derfor kunne det måske være på sin plads, om vi nu kunne tage en politisk diskussion om, hvad konsekvenserne egentlig har været af den politik, vi har ført i de sidste 10 år, en politik, der har været bakket op af et bredt flertal i Folketinget. Derfor kunne det vel godt være på sin plads at stille spørgsmålet, om det nu økonomisk var rigtigt, om det ud fra miljømæssige grunde var rigtig politik, og om det centralstyringssystem, vi nu har, virkelig er noget, som vi vil beholde, eller der er fejl, der måske skal rettes.

Når jeg nu læser redegørelserne og rapporter fra ministeren, er det egentlig et fantastisk arbejde, der er lagt i dem. Der er et hav af tal og af betegnelser, som gør mig lidt nervøs, for hvem er disse tal rettet til? De er rettet til os, der er indforståede, til den kreds, der bliver mindre og mindre, som ved, hvordan energipolitikken er, og som skal styre den. Men set som et folkeligt dokument duer det ikke rigtig, for hvem kan få nogen oplysninger ud af de talstørrelser, der er? Derfor havde det været morsomt, hvis man kunne få befolkningen med i en virkelig diskussion om vores energipolitik.

Vi har haft mange udmærkede tiltag i vores politik, som har medført, at vi har fået et lavere forbrug. Når man ser på forbruget af energi i de sidste 10 år, har forbruget været moderat, men alligevel ser man, at forbruget stiger, når den økonomiske aktivitet stiger. Når energiforbruget ikke stiger så meget, kan man selvfølgelig spørge, om det er, fordi vores industri ikke er på fuld omdrejning og kan bruge den energi, der er nødvendig.

Men vi har selvfølgelig også set, at sparekampagnerne har haft effekt, men har vi set medaljens bagside? Vi har ikke set nogen konsekvensberegninger. Hvilke omkostninger har der egentlig været ved isolering, og hvilke omkostninger er der ved reparation af de mange isolerede huse, vi i øjeblikket står over for? Det er også noget, der skal betales af vore sparekampagner. Hvilken indvirkning har kraftig isolering og dårlig ventilation haft på sundhe-

den? Hvis man nu er lidt fræk og læser, måske lidt forenklet, statistikken over sundhedsfrekvenserne og energisparekampagnerne, kan man sige, at sundheden i befolkningen falder, fordi vi har sparet på energien. Det er nok for groft sat op, men jeg tror alligevel, at der er flere negative virkninger i dem, end vi har regnet med. I hvert fald kan vi forvente, at husejerne får store reparationer i de kommende år ved den halsløse isolering, der har fundet sted.

Men vi har ikke sat spørgsmålstegn ved, om det var økonomisk forsvarligt at isolere så stærkt. Personlig har jeg den opfattelse, når jeg anvender vedvarende energi, at jeg ikke kunne drømme om at isolere, ikke mere end de gamle, lerklinede vægge isolerer, og måske begrænse lidt vindtræk, men ellers synes jeg, at isoleringen i de gamle huse er sådan, at den giver en god ventilation. Jeg ville i hvert fald ikke turde tage ansvaret for at isolere de gamle huse, hvis jeg ellers ville bevare dem. Måske det var noget for Miljøministeriet at tage i betragtning, når man skal bevare huse i fremtiden.

Men jeg må konstatere, at vi ikke har haft den store stigning i energiforbruget i det sidste tiår. Vi må også konstatere, at der har været et stort flertal for den energipolitik, vi har ført. Som jeg sagde før, vil jeg alligevel gerne spørge, om vi ikke kunne få en mere objektiv vurdering af omkostningerne ved vores energipolitik, om det virkelig også fra et økonomisk synspunkt på længere sigt har været en fordel.

Nu har vi snakket meget om vedvarende energi, og der kan være forskellige opfattelser. Der er kommet en vis religiøsitet i noget af det, men hvis vi nu ser på investeringerne, skal man dog lægge mærke til, at der er investeret for ca. 2-3 mia. kr. i det, man kalder vedvarende energi, og det dækker ca. 2-3 pct. af forsyningen. Har vi så råd til i fremtiden at satse yderligere på vedvarende energi, når det koster 1 mia. kr. for hver procent, vi sparer? Det er også en betragtning, vi skal gøre gældende, for måske vi kan opnå de samme resultater med andre ting.

Jeg går nu over til det næste spørgsmål: el-problematikken. Jeg undres over, hvorfor alle er på nakken af elsektoren. Det er, ligesom man lægger hindringer i vejen for udbygning af el. Det gør man dog ikke, men nu skal vi have central dirigering af elsystemerne. Dermed lægger vi meget vægt på fjernvarme, men spørgsmålet er, om det virkelig er den rigtige politik.